

coanegra

Número 57 - Gener 89

Preu: 100 ptes.

PREMSA
CORONA



PERRUQUERIA D'HOMES

CA'N MOREI

Paborde Jaume, 13

Joan i Maria

PERRUQUERS

Antoni Gelabert, 18 - Tel. 62 06 81

**CERÀMICA
CAN BERNAT**



TELÈFON 62 01 78

C/ BARTOMEU PASQUAL S/N
SANTA MARIA DEL CAMÍ

CONSPORT

AUXILIAR CONSTRUCCIÓ

PISCINES - TENNIS - XALETES - SAUNES - COMPLEMENTS

Mateu Juan Matas

DIRECTOR

Barceló i Combis, 10

PALMA DE MALLORCA

Telèfon 46 52 11

TALLERS T & B

-Reparació d'automobils en general
especialitat en SIMCA i CHRYSLER
servei de grua
Venda de Vespes i Vespinos

Plaça Jaume III
Tels. 62 04 74 - 62 01 52 - 62 06 70

ESCAPULONS

GUILLEM COLOMAR

CADA DIUMENGE A SA PLAÇA

magatzem de materials de construcció

GAMUNDI

Gabriel Mesquida, 1 - Tel. 62 02 30



CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

Revetle de Sant Antoni

DEVUIT FOGUERONS FEREN FLAMADA

No hi ha cap dubte que els vertaders i principals protagonistes de la revetlla de Sant Antoni són els grups de veinats o amics que organitzen cada un dels foguerons. Al contrari de les altres festes a Santa Maria Sant Antoni és la festa de la dispersió. En torn a cada fogueró hi ha una petita festa, més moguda o més tranquil·la, més íntima o més multitudinària, segons el caràcter que li donen els propis organitzadors.

N'hi va haver per a tots als gusts: en total varen fer flama da un total de devuit foguerons, cada un amb la seva gent i amb el seu ambient; alguns d'ells promoguts per grups de veinats de barriades, com és ara Son Fango; Sa Vileta, on com cada any hi va haver un conjunt musical per animar la concurrència; Son Cosset; Sa Revolta; S'Escoleta que comptà enguany amb la presència dels Zadis i molta gent jove que ballava; Can Quart, al pla de Buc; a la Placeta Robiol, que enguany s'estrenà repartint robiols als assistents, fent honor al nom de la plaça, i animant la vetlada amb música de xeremies. A més del fogueró de l'Ajuntament (on la llangonissa aviat s'acabà) i els de les dues escoles, moltes associacions locals també organitzaren el seu fogueró, com ja és costum: el Club Unió Ciclista, al carrer de S'Estació; la Tercera Edat, el Club de Dards i la Banda de Música, juntament amb el Bar Sa Plaça, muntaren el seu fogueró a la plaça Nova; i justa devora la Plaça de la Vila els de Can Reia a LLuc a peu i de la Societat de Caçadors. Al camp Municipal d'Esports també hi hagué la presència del foc i la bulla.

Amb devuit foguerons hi havia d'haver festa per força. És difícil escriure en detall cada ambient. Caliu, foc i fum, llangonisses i botifarrons, vi, desfresses, ximbombades i música de tota casta. Sense arribar a ser una explosió d'alegria, Sant Antoni després de més de vint anys de tradició, iniciada per D. Pep Henales en aquell temps mestre de l'Escola Parroquial, és ja una festa ben arrelada al calendari santamarier. És la festa de la rotlada d'amics, del grups de veinats que envolten el foc, de la colla que va de fogueró en fogueró fent bulla fins que tira l'àncora al lloc que troba més del seu gust. Una festa que encara que acabàs d'hora com cada any, (al nostre el dia del sant de Viana és feiner) mobilitza molta de gent i ens va fer sortir com sempre de la curta rutina iniciada el dia dels reis.

Només un detall més. Es veu que Sant Pere es va posar gelós i, després de moltes setmanes, sense aigua, es va animar a amollar quatre gotes damunt les focateres just acabades d'encendre. Això sí, només varen esser quatre gotes. No apagaren cap foc.

M.V.

EL CIRC MUNDIAL



Com a tots els cirks, no hi falten pellassos, trapeçistes i animals que varen esser camells, dromedaris, hienes, coloms i un canet. Però allò que més mos va impressionar va ser quan es mag hipnotitzà a s'ajudant, va mostrar un coixí, el va posar damunt sa cadira, i sa dona se va seure i la va hipnotitzar. Quan es mag movia ses mans es coixí s'aixecava lentament, va fer altres moviments amb ses mans i es coixí va baixar lentament, li va pegar un parell de galtades a sa cara i aquella dona se va despertar. També va ficar una dona dins una caixa, la va tancar i la va atravesar d'espases, va obrir sa caixa, i sa dona no hi era, i després la va tornar i llevà totes ses espases, obrí sa caixa i sa dona hi era, sense cap rapinyada.

Més tard es presentador va demanar voluntaris per qualcar damunt un cavall estant dret, si aconseguien donar dues voltes les donava 25.000 pessetes. Cap ho va aconseguir, el darrer hi va pujar i com que era un des circ va caure però es cinturó de seguretat el duia fermat per una corda i quan va caure li varen caure es pantalons i va quedar en calçons blancs.

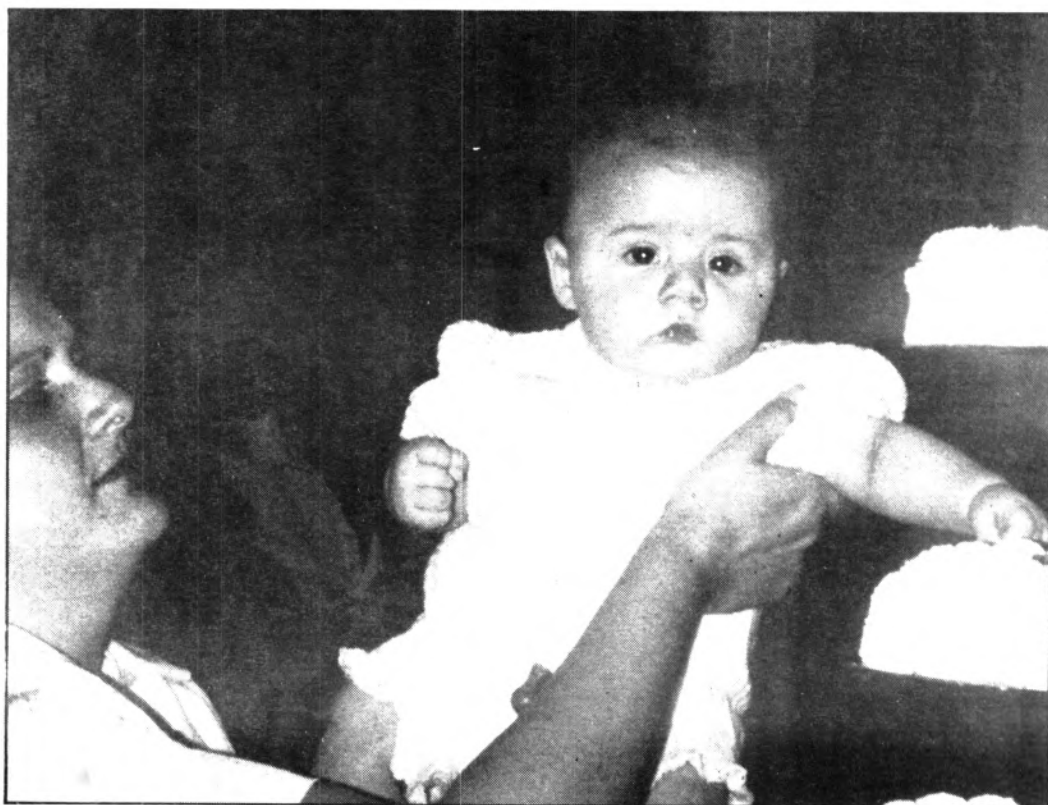
A la sortida hi havia un «Xiringuito» muntat, i mos pareix que ningú les va comprar ni xiclets ni xupaxups perquè valien 50 pessetes.

Josep Solé Colom
Samuel Rial Lesaga

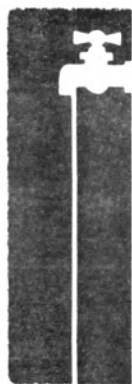
UN NIN NEGAT A UN SAFAREIG DE FORA VILA

Tots segurament recordareu el tràgic dia 21 de desembre, en que el segon fillet, Joan Carles, de la família Mercadal Llinàs es va negar dins el safareig de ca seva, a fora vila. Pareix esser que el nin devia jugar i va tenir la mala sort de pegar-hi dedins. Tot d'una va esser traslladat al metge de guàrdia, que aquell dia era en Jaume. El metge va intentar per tots els mitjans tonar la vida al petit, però ni la respiració artificial ni tots els esforços ho varen aconseguir. Aleshores el nin tenia dos anys i mig.

Volem expressar des de la nostra revista la més sincera i sentida condolència als familiars del petit en uns moments tan trists per a ells.



En Joan Carles tenia dos anys i mig al tràgic moment en que va caure al safareig



Serveis
J.G. Oliver

**FONTANERIA - CALEFACCIÓ
PISCINES - ESTUFES**

C/. Bernat de Sta. Eugènia, 86
Tel. 62 12 64 - Particular 62 13 36

Viver HORTUS

La major exposició de Mallorca
de plantes ornamentals

Cami de Coanegra s/n. - Tel. 62 02 79

FORN - PASTISSERIA

BOVER



CA'N BLANCO

Carrer Llarg, 58
Tel. 62 00 52

passatemps
articles per a esports

futbol, bàsquet,
tenis, pesca...

Marqués de Fuensanta, 35
07320 SANTA MARIA (Mallorca)

Cas Metge rei

EL BISBE ES REUNIRÀ AMB LA COMISSIÓ

A la darrera junta de la Comissió de Cas Metge Rei, duita a terme en un ambient relaxat i sense les tensions habituals darrerament a la vida Política municipal, es varen a començar a prendre decisions que probablement contribuiran a fer avançar ràpidament cap a la consecució de la Residència de la Tercera Edat.

Es va decidir, de cara a agilitzar la construcció del nou edifici al carrer del Sol, contractar l'arquitecte municipal per que en faci el projecte corresponent. La construcció es realitzaria en tres fases: la primera consistirà en la realització de l'estructura de l'edifici. La segona fase aniria encaminada a posar en marxa un menjador i altres servicis bàsics d'atenció als vells. A la tercera i darrera fase entraria en funcionament el servici d'habitació. Esper a residents.

Paral·lelament, a la casa antiga de la Casa de la Vila s'aniran fent obres de restauració, amb la finalitat de traslladar-hi quan sia possible l'Associació de la Tercera Edat, si els plans no canvien.

També es va donar a conèixer a la mateixa reunió que el proper dia 19 de febrer el Bisbe de Mallorca, Teodor Úbeda vendrà a visitar la nostra Vila. Amb motiu de tal visita està previst que es reunirà amb membres de la Comissió de Cas Metge Rei, i que visiti la casa. Abans de la visita ja s'haurà netejat el trast de darrera, que ja li fa falta.

SOBRE LA TÓMBOLA

La Comissió per a la Residència de la Tercera Edat de Cas Metge Rei vol fer a saber també que la tómbola benèfica es realitzarà durant la Setmana Santa amb tota seguretat. Totes aquelles persones que vulguin oferir objectes per a aquesta tómbola, ho poden fer dirigint-se a qualsevol dels membres de la Comissió.

M.V.

RESULTATS ECONÒMICS DE LA SUBHASTA DE MOBLES I ANTIGUITATS DE CA'S METGE REI ELS 26 I 27-11-88

- Llots adjudicats i cobrats 8.287.600
- Donatius o propines 800

- Total cobrat 8.288.4000

Aquest import ha estat ingressat al compte obert de la Caixa a nom de: Ajuntament de Santa Maria - Residència 3ª Edat.

- Llots pendents d'entrega i cobro:

- Suma total possible 8.620.000 ptes.

Aquesta suma total possible seria una realitat en el cas de que tots els lots pendents fossin retirats i pagats.

Com a curiositat de la subhasta podem indicar els lots per ordre d'importància econòmica:

- Lot nº 111 Canterano bombat «Lluís XV» 1.500.000
- 112 Secreter de cedre 425.000
- 107 Canterano «M. Antonieta» gra d'arròs 300.000
- 149 Relloge «Luis Felipe» 260.000
- 106 Canterano estil imperi 250.000
- 123 Sis cadires imperi angleses 200.000
- 278 Relloge senyora d'or i diamants 187.500
- 137 Sofà imperi 180.000
- 159 Menjador Mallorquí Renaixement 180.000
- 120 Dos balancis de reixeta 170.000
- 132 Aparadora 140.000
- 145 Taula bufet isabelina caoba 140.000
- 108 Canterano amb marbre incrustat 125.000
- 103 Llit d'una plaça marqueteria 120.000
- 143 Taula centre amb peu tripode 100.000
- 167 Canterano «Lluís XVI» amb dibuix 100.000
- 168 Buró secreter 100.000

La comissió organitzativa es posa a disposició de tots els interessats en fer qualsevol consulta o dubte referent als resultats econòmics d'aquesta subhasta.

Santa Maria del Camí a 19 de gener de 1.989

Nit de Reis

Un any més tornarem tenir nit de reis, com sempre una de les festes més esperades per tots els petits de la família, i també per qualcun de gran. Enguany la participació va esser màxima, no faltaren carrosses de totes les organitzacions i barriades carregades de paquets-regals que fan bategar els corets. També, com cada any, desfilaron cavalls procedents de Can Carreta i de la quadra Martensson.

Com a curiositat falta dir que enguany els reis no arribaren ni en cotxe ni en cavall, sino una galera.

Aquesta és la relació de carrosses participants, que es mereixen la nostra enhorabona una vegada més per la seva participació.

Can Beia a LLuc a peu, Club de Futbol, Club Ciclista, Son Fango, S'Escoleta, Petanca, Dards, Grup Migjorn, Associació de Pares del C. Ramon Llull, Sa Vileta, Can Colom, Societat de Caçadors, Associació de la Tercera Edat, Cavalls de Can Garreta i Martensson, així com les carrosses que cada any fa l'Ajuntament.

MAC



EN POQUES PARAULES

FOCA UN CASA

El dia 29 de desembre d'horabaixenc es declarà un incendi a una casa situada al carrer Calvo Sotelo. Sembla que el desencadenant fou un calefactor elèctric, que va encendre la tela de la camilla en la qual estava instal·lat, i es va estendre ràpidament per tota l'habitació, i poc després per tota la casa. Per sort no hi va haver cap víctima, al moment de l'incendi hi havia a la casa els dos fills de Bernat Comes i Magdalena Frau, acompanyats per una padrina i una tia. Tots resultaren ilesos.

Malgrat la ràpida col·laboració dels veïnats i dels bombers que controlaren el foc, aquest ja havia causat prou danys materials: Els veïnats han col·laborant en la neteja de mobles i de roba.

MOVIMENT COMERCIAL

Aquestes darreres setmanes el nostre poble ha viscut un cert moviment comercial, tant pel que fa a canvis comercials o obres de nous locals.

El **forn de Ca'n Blanco** ha obert una pastisseria a la carretera on abans hi havia l'òptica, i en un temps no massa llarg el forn situat al carrer llarg es traslladarà al carrer Miquel Dolç.

La **papereria Galop** ha inaugurat la nova ampliació del seu comerç, disposant actualment de doble espai, amb molta major oferta de material de pintura, escolar, llibreria i d'acuaria.

El **Club de Vídeo** que estava a la carretera, davant el surtidor de Ca'n Ramon, s'ha traslladat. A partir de dia 16 de gener està situat als baixos de Ca'n Mort, a la mateixa plaça dels Hostals, on disposa de més espai per atendre al públic santamarièr vídeo-adicte.

A partir del dilluns 16 de gener, la **perruqueria Sastre** compta amb la dedicació exclusiva de Miquel Sastre, tots els dies feiners, matins i horabaixes. En Miquel, que fins ara treballava a Palma, ens ha fet a saber que té molts de projectes i ganes de fer feina, i sobretot que es posa al servei de tots, enfocant la perruqueria a tot tipus de clients.

ROBATORI

Sol ser un fet lamentable que durant les festes algunes persones cobdiciïn: prenguin propietats i atuellis a altres. No tenim una relació dels robatoris ocorreguts durant el Nadal, sols destacar el que va patir Obac, els sustragueren la platina els quatre bafles i tot el tabac que tenien.

DISFRESES EL 3 DE FEBRER

La nit de carnestoltes, de les disfresses, l'escarni i la bulla, es farà el proper divendres dia 3 de febrer a la Plaça de la Vila. L'acte començarà sobre les vuit amb concentració i desfilada amb rua pels carrers del poble -on el jurat, compost per un representant de cada grup que ha participat als foguerons o carrosses dels reis, prendrà decisions-

retornat a la plaça, grup de música, foguerons, porquim i vi. Es faran concursos baix del cadafal per animar i engrescar als participants. Hi haurà dos premis per cada una de les següents categories: individual, parella i comparsa, els premis seran un sobre sorpresa, ensaïmada i cava. Per preparar el carnaval, s'han reunit un representant de cada grup de fogueró o carrossa per programar la nit.

EXPOSICIÓ DE SANTAMARIERS A PALMA

Els pintors santamariers Francisca Coll i Joan Ques inauguraran el pròxim dia 1 de febrer una exposició conjunta a l'edifici Sant Antoniet, al carrer de Sant Miquel, a Ciutat. L'exposició estarà oberta fins dia 14.

CARRER DE SANTA MARIA DEL CAMÍ

Fa poques setmanes, l'Ajuntament de Sóller decidí batiar amb el nom de la nostra vila, Santa Maria del Camí, un dels carrers del port sollerí. Amb aquest acte es pretén retre homenatge als santamariers que durant el segle XVI anaren a defensar Sóller d'una incursió dels musulmans.

NECROLÒGICA

El passat dia 8 de gener va morir D^a Francesca Darder Calafat, esposa del col·laborador i gran amic de la nostra revista, D. Andreu Bestard i Mas. Els qui feim aquesta revisita volem expressar el nostre condol a través d'aquestes pàgines.

DEMOGRAFIA

NAIXEMENTS

Josep Lluís Mesquida Mas (21.11.88)
Xavier Vidal Candel (21.11.88)
Jaume Sastre Caballero (24.11.88)
Maria Verònica Ferrer Macanàs (8.1.89)
Josep Miquel Sánchez Capó (10.1.89)
Andreu Llorenç Noguera Vicens (10.1.89)

DEFUNCIONS

Joan Carles Mercadal Llinàs (12.6.1986 - 21.12.88)
Josepa Ruiz Garcia (5.8.1910 - 26.12.88)
Magdalena Pujol Vallès (22.12.1908 - 8.1.89)
Margalida Serra Matas (31.1.1913 - 16.1.89)
Manuel Barea Redón (12.9.1936 - 18.1.89)

MATRIMONIS

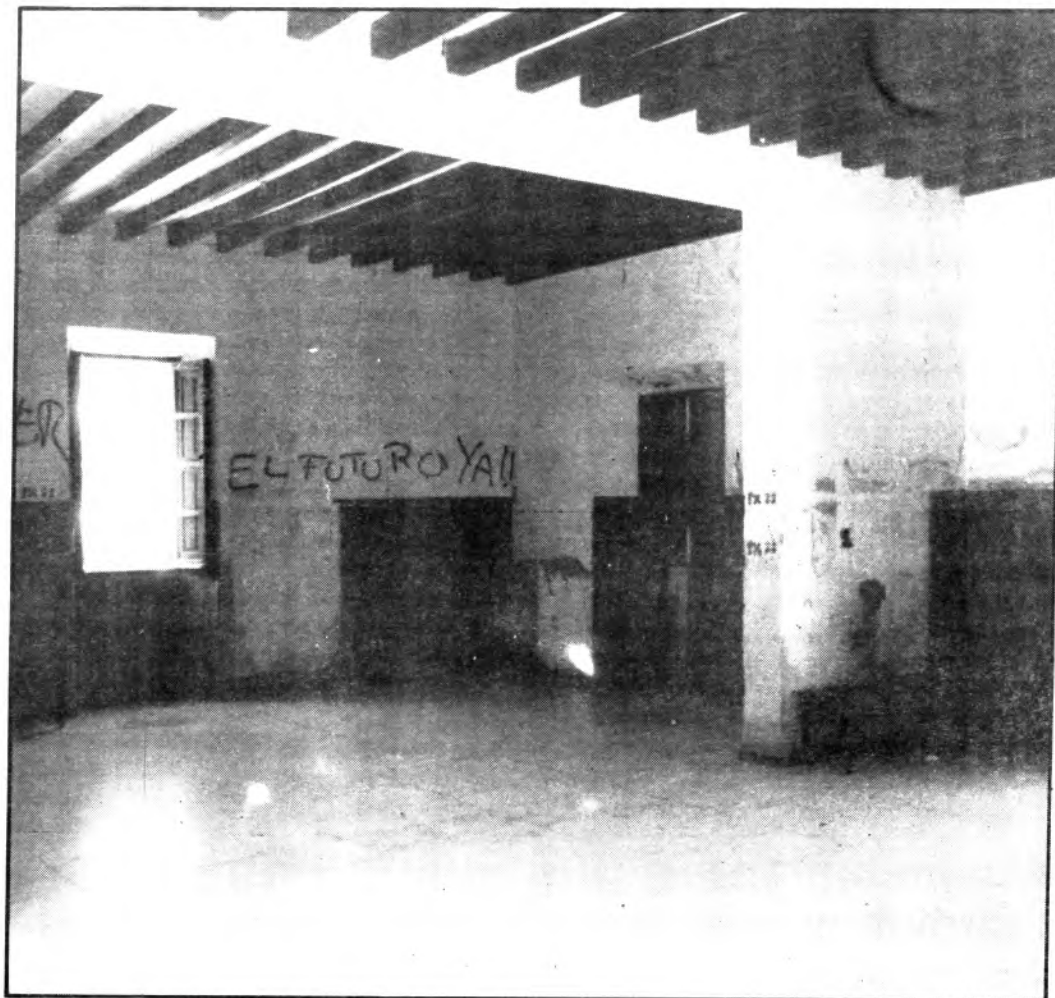
Antoni Vallejo Avellaneda i Maria Dolors Paula Rodríguez Fernández (3.12.88)
Antoni Rosselló Abrines i Margalida Canyelles Capellà (10.12.88)
Ignasi Gaià Perelló i Maria Magdalena Vich Bibiloni (17.12.88)

Font: Registre Civil, 21 de gener

ENS MEREIXEM AIXÒ?

Aquesta fotografia de l'interior de l'estació de FEVE a Santa Maria del Camí, ens fa patent l'estat d'abandó absolut d'aquesta, i les gamberrades en forma de graffiti de contingut groller per les parets. Clarament, els santamariers no ens mereixem una estació en un estat tant degradat i anti higiènic, els responsables de FEVE n'haurien de tenir una cura molt més adequada. Tot un indicador de l'estat del tren a Mallorca, en una situació sols pròpia del tercer món, ni parlar dels vagons dels trens també degradats, bruts i mal cuidats. No hi ha dubte, cal una reforma global i forta dels trens, perquè aquest transport públic deficitari sigui digne pels passatgers que l'usen i el paguen. Tant l'estació com el propi tren són una autèntica vergonya, amb malaltia crònica i terminal. Cal una solució moderna i eficaç.

D'altra banda el propi edifici de l'estació, ample, i amb un pis a sobre està inutilitzat i envellint-se. Caldria una mena d'acord amb FEVE i l'Ajuntament, perquè l'edifici fos utilitzat per les entitats del poble, tot i que l'edifici municipal ha demostrat ser inoperant i difícil d'utilitzar —ja té l'horari gairebé saturat—. Doncs, sembla una solució lògica habilitar l'edifici de l'estació com a casal de cultura, on totes i



cada una de les entitats d'aquest poble hi tengui un espai físic propi per les seves coses i uns espais comuns per utilitzar. Les entitats esportives —futbol, petanca, bàsquet, ciclisme—, els caçadors, els grups de barris, les entitats culturals com migjorn, els grups de

balls de bot, les confraries, els de música, aquesta revista, podrien gaudir d'un espai fix com a seu per depositar les seves coses i papers, i on poder realitzar les seves activitats i reunions. Una mesura a estudiar, que sens dubte seria un esforç important per les entitats so-

cioculturals d'aquest poble, que passa rera passa fan feina desinteressada de promoció de la participació, de l'oci i l'espai dels santamariers. Les entitats es mereixen això i molt més: suport i empena.

Bernat.

Sa Perxa

tota casta d' embotits,
formatges i patés

Tel. 62 11 17

Fusteria

Martorell

Taller:
Bartomeu Pasqual

Tenda:
Carrer Llarg, 89

ELS INDICADORS DE LES CARRETERES



Com és sabut de tothom, molts dels indicadors de les carreteres del voltants del nostre poble han estat objecte d'atemptats per part d'espanyolistes «incontrolats», que a força d'esprai negre s'han dedicat a embrutar els rètols de Bunyola, Sencelles o Binissalem, entre altres. Aquest rètols estaven escrits en la seva única forma ortogràfica correcta (la majoria de noms de lloc, sobretot de llocs petits, no admeten traducció).

Després d'haver estat objecte de traduccions més o menys pulcres a força de pintura blanca, els espanyolistes tornaren a l'atac i la seva brutícia i ignorància en forma de pintura negra va tornar donar un aspecte vergonyós als esmentats indicadors. Tot això davant la més absoluta passivitat de les autoritats autonòmiques, que encara pretenen que aquest problema no té solució, arribant fins i tot a dir bestieses com afirmar que els surt més barat posar indicadors nous que netejar-los (com varem sentir dir a TVE-Balears no fa gaire mesos).

Això és una mentida com unes cases. Membres de la Crida a la Solidaritat anàrem el passat 13 de gener a entejar els indicadors de Sencelles senzillament amb un pot de dissolvent i pedaços. En molt poc temps i pocs doblers tots els

rètols entre Santa Maria i Biniali tornaren al seu estat original: amb ortografia correcta i tan nets com ens va ser possible deixar-los.

No podrien les autoritats competents fer-ho? no els interessa veure els indicadors de les carreteres mallorquines nets i en la nostra llengua? A l'hora de redactar aquest comunicat, els indicadors continuaven nets. Però per desgràcia no passarà molt de temps fins que qualche grupet d'enemics de la nostra llengua, de la nostra terra en definitiva, en tornin a fer de les seves per a vergonya de tota Mallorca. Nosaltres ja hem fet la neteja una vegada, fins i tot dues. De fet no hauria de ser feina nostra ni de cap espontani, sino de la conselleria corresponent. Si no poden o no volen vigilar adequadament aquest grupúscul espanyolista, com a mínim que netegin la brutícia i la vergonya que escampen. És la seva obligació fer-ho, i és deure nostre exigir-lo públicament.



**CRIDA A LA SOLIDARITAT EN DEFENSA DE LA
LLENGUA, LA CULTURA I LA NACIÓ CATALANES**

STIL'S

Plaça Hostals 37 • Tel-624122

Santa Maria del Camí

APRENEU KARATE

CLUB CA'N BRAHÓ



A l' Edifici Municipal
Dilluns i Divendres
de les 18 a les 19 h.
1.000 Ptes. mensuals

CASA DE LA VILA

UN PLE CURT I DE TRÀMIT

El passat ple ordinari de l'Ajuntament del 12 de gener es caracteritzà per la brevetat —menys d'una hora—, pels assumptes de tràmit i conductes inapropiades d'algun regidor —llegiu requadre **Paperots**—.

FESTES LOCALS

S'aproven les festes locals per 1989, la segona festa de Pasqua —27 de març— per caure el firó en primer de maig, i Santa Margalida —20 de juliol—.

RECURS DELS GERMANS CONRADO DE VILLALONGA

Els germans Conrado de Villalonga —propietaris del Convent— han presentat un recurs contenciós-administratiu contra l'Ajuntament de Santa Maria del Camí, ja que aquest no contestà a una petició d'aquests on manifestaven que les obres de reforma de Foto-Cine Miquel era il·legal, que aquestes s'assentaven sobre una paret del convent, i emparant-se en que el conjunt del Convent és monument històric-artístic protegit es sol·licitava la demolició de les obres i la supressió de l'antena parabòlica per rompre l'estètica del conjunt. L'Ajuntament acordà anomenar advocat defensor.

MOCIÓ SOBRE EL PLA PARCIAL DE CAN BORREO

Els regidors de l'oposició —PSM, PSOE i CDS— presentaren una moció contra l'aprovació del Pla Parcial de Can Borreo ja que hi havia mancances importants i l'expedient no complia tots els requisits, entre els quals destaca l'absència de l'estudi d'impacte ambiental que elaborà la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori. S'acceptà la moció i es sol·licitaren les mancances. (...aviat a Can Borreo hi haurà ciment per tot arreu, una urbanització de xalets que constarà cara de mantenir al poble...)

AJUDA AL CENTRE JOAN XXIII D'EDUCACIÓ ESPECIAL

S'aprovà que l'Ajuntament contribuirà a les obres de construcció d'unes noves instal·lacions pel Centre Joan XXIII d'Inca, que actualment està en condicions deplora-

bles. Al centre hi acudeixen 3 nins santamariers deficients psíquics. El barem d'aportació municipal té en compte el pressupost i el nombre d'habitants. Aproximadament l'Ajuntament haurà d'aportar un milió de pessetes.

No es realitzaren precís ni preguntes.

PAPEROTS

ENDOIAN AL PLE

Hi ha alguns regidors de la majoria municipal que al plenari ens estan demostrant una total manca de serietat, de civisme i de respecte cap als altres. Durant tot el plenari del dia 12, un regidor alt i moreno, es dedicà a fer riure als seus companys de partit i fer conductes sols qualificables com de virollades. Primer, el dit regidor, feu una mena de caricatura del regidor veïnat i la mostrava als demés companys provocant les rialles; segon, es comunicava per darrera el batle a través de paperets amb un altre regidor —el qual sols els llegia— provocant-li rient les rialles; tercer, feia alguns escarnis que també provocaven les rialles dels seus companys. Tot això, mentre es debatien assumptes públics, fins i tot el batle visualment els cridà l'atenció, fins amollar un per favor gairebé inaudible. Aquest regidor demostrà la seva capacitat d'actor còmic, i el poc respecte envers els plenaris, tot un símptoma de com pot governar. No cal dir que aquest regidor, duu un poblat mostatxo moreno, l'agut lector ja averiguarà de qui es tracta, a més a més és el regidor d'obres. Un regidor que té conductes pròpies dels infants de l'escoleta.

IrònicX.

cafeteria - bar Comerç

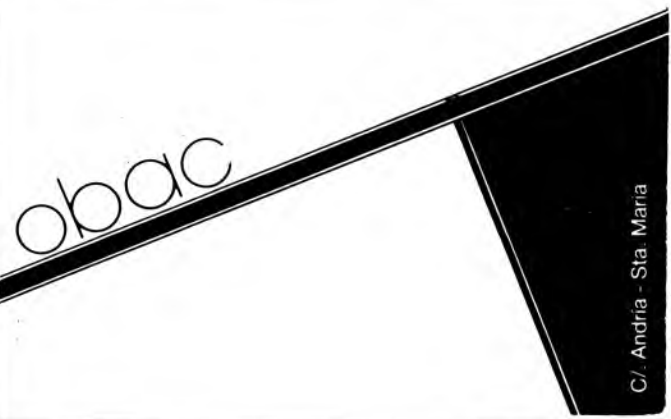
local climatitzat
gelats - refrescs - tapes
un local ample i confortable per a tots

Plaça dels Hostals, 27 - 29 - Tel. 62 00 29

CONFECCIONS

VICE

MODA JOVE



GALERIA DE PERSONATGES

ISIDRO BLESA: QUALQUE COSA MÉS QUE UNA FAMÍLIA

Ben segur que tots coneixem a N'Isidro. Com ell em diu, abans poc el coneixien, ja que és home de casa. Emperò com tots sabem a N'Isidro i la seva família, va venir un canvi, i un canvi difícil. Afronta de sobte la malaltia que tots ens fa por: el càncer, una bona part per desconeixement. Aquesta secció de Coanegra, batiada recentment «galeria de personatges» feia temps que tenia ganes de parlar amb ell, emperò m'importava ferm el tema i l'admiració que sent per aquest home, i que amb la seva família m'han donat una lliçó de les més meravelloses, que no l'ensenyen els llibres ni la millor de les escoles, és viure amb amor, lluita i esperança, és senzillament la manera de viure d'una família.

Feia molt de fred quan aquell vespre vaig quedar amb ells que aniria a ca seva. Vaig entrar i ens acomodàrem davant una foganya amb un bon foc i que hi feia un estar d'àngels. Davant per davant n'Isidro m'acompanyaven la seva filla major—decidida a escoltar el seu pare— i els altres dos fills que jugaven amunt i avall. Ja era hora d'encetar la conversa.

-Isidre, ara vens cupons de l'ONCE i abans de Prodiecu, l'Once no és per cecs?

-L'Once té un departament per minusvàlits, quan hi va haver problemes amb Prodiecu, em vaig informar per entrar-hi, vaig tenir sort i aquí em teniu.

-Es fàcil entrar-hi?

-Estudien el teu cas, l'edat, els fills, etc.

(Quan em xerra de minusvàlit, jo vaig pensar que ell a part de la malaltia no tenia res. I com si m'hagués llegit el



pensament sense dir res segueix parlant...)

Saps, quan em feren la primera sessió de quimioteràpia, va ser molt forta, m'afectà els nirvis de les cames—mirant-me com si fos un metge diu—imagina't que els nirvis són fils d'electricitat i tu saps que van dins una fundeta de plàstic, que aquesta funda amb el tractament va desapareixent i els nirvis varen perdre la força, em feren unes proves per analitzar si hi havia cap possibilitat de recuperació i aquestes donaren poques esperances. Aleshores em tractava un dels millors neuròlegs de l'illa. Un dia li vaig dir, Hauré d'anar en cadira de rodes?, i la seva contesta fou «fill, hauràs d'anar

amb lo que podràs».

(Tots sabem, i el veim moltes vegades amb la seva bicicleta per amunt i per avall, faci fred o calor).

Vaig anar a rehabilitació molt de temps, sempre m'ho agafava molt en sèrio, pensant sempre en posar-me bé. Emperò un dia em digueren, que no importava hi tornàs, els nirvis no feien cap progrés.

Emperò, que havia de fer a ca meua sense poder fer res? Així que em vaig montar un mini-gimnàs decidit a recuperar-me, que era el que jo desitjava. Dia darrera dia vaig fer els mateixos exercicis que a la recuperació, que hi havia anat un any, i durant un any i

ESTUDI FOTOGRAFIC

Llorenç Frontera

REPORTATJES FOTOGRAFICS

Plaça Hostals, 44

Telèfon 14 00 52

SANTA MARIA DEL CAMI

OFERTA ESPECIAL

CARNAVALS



mig, sempre constant amb la mateixa idea.

Quan els metges em veren, em donaren l'enhorabona, segueix tenint malament els nervis emperò m'havia desenvolupat els músculs, que em donen força per aguantar les cames, això inclús va fer disparar els mecanismes del meu cos, recobrant la proporció de les cames normal.

(vaig quedar meravellada de veure una persona davant una lluita continuada, podia seguir i li sobraven forces per continuar)

-Tornat a l'Once, t'ajuden amb alguna cosa en especial?

-No, som simples treballadors, amb seguretat social, vacances...

-Isidre, però a què te dedicaves abans?

-De jovenet, vaig fer de selleter a la carretera.

-Em fa gràcia pensar que quan se'ns espenyava la cartera d'anar a escola anàvem al selleter. No em diguis que tu eres allà? (riu amb un ample somris).

-Sí, emperò quan anava aprenent l'ofici, per influència dels meus germans i del «boom» del turisme, que hi havia molta de feina de construcció, em vaig fer enrajolador. Així un bon grapat d'anys, fins que vaig comentar a un amic que canviaria de feina. Estava un poc cansat, i a més el ciment em provocava una alèrgia a les mans. A la primera oportunitat vaig entrar a una empresa de correu privat.

(Feia uns moments que hi havia entrat na Rosa, la seva dona, arribava de comprar, tot un nirvi carinyós, en un moment, posa olla al foc i s'asseu vora nosaltres). Havia de fer la pregunta clau, suava, ràpida la vaig plantejar).

-Què li passa a un, quan li diuen que té càncer? (en lloc de contestar-me directament em conta el procés).

-La confiança amb en Toni Mesquida, metge que segur recordaràs, va ser el que em digué que no perdés temps i que anàs a l'especialista, molt aviat em varen operar, fins aquí jo no pensava ni per un moment, que fos càncer, malgrat tots els metges em diguessin que no els hi agradava gens. La primera sospita, fou després de l'operació, em posaren sueros, i em baixaren a la planta d'Oncologia, vaig començar a veure gent sense cabells...

(amb una estirada es lleva la gorra, i em mostra una de les repercussions de la bioteràpia).

Fa tant de fred, que quedant-se de cop sense cabells, així un va millor de fet ara m'estan fent una altra sessió que gràcies a Déu, tot va bé.

Idò, com et deia, vaig agafar un



AUTÈNTICA SOBRASSADA MALLORQUINA

C/. Bernat de Sta. Eugènia, 104
carretera Palma - Inca
Santa Maria del Camí
07320 - MALLORCA
Tel. 62 01 44

metge i m'hovadir.

(Na Rosa el contempla amorosament, i em diu que foren anys difícils, durant uns anys cap dels dos en xerrava per si l'altre no ho sabia).

-Creis que això s'hauria de dur d'una altra manera de cara als metges, pacient, parents. Per exemple, m'han dit que a Clínicas de Barcelona, el malalt i la seva família reben l'ajut o sessions d'un psicòleg per rompre aquest tabú que tots tenim amb el càncer, creis que a l'hora de la veritat estam poc informats psicològicament...

-(Na Rosa contesta segura) És clar que sí. (Ella ho sap ben bé) Quan una persona és jove se'n dona compte de les coses, i a vegades per ambdues parts no sap com actuar.

-Rosa fas feina?

-No... bé, sí... (N'Isidro intervé) Molta!, jo no som d'aquests que no reconeixen les feines de la casa.

(És agradable veure l'afecte que es manifesten. Na Rosa em confessa que sempre han estat molt enamorats, i em conta una curiosa anècdota de la clínica).

-Jo estava en plà carinyós amb N'Isidro, de sobte un metge entrà i em va sortir dient-me que els malalts no necessitavem «mimos» ja que van de «pamplines» perquè estan malalts—

N'Isidro riu a gust i diu —Ja és que no em vaig poder aixecar, que n'hi hagués dites dues de bones, més tard li férem a saber.

-Heu rebut ajudes del poble? econòmiques veig que no en necessitau, però oferiments d'ajuda?

-No gaire, hem rebut molt de suport moral de les monges, jo tenc molta de fè.

(Recalca el sufriment que és N'Isidro amb la Malaltia), fins i tot quan a conseqüència de la bioteràpia quedà sense gaire defenses.

-Què pensau de les drogues, de la joventut, del tabac?

-(Tots dos es miren, i na Rosa diu) Hi ha por a la droga, sobre tot quan els fills tenen els 13 anys, estic convençuda que amb una bona informació i explicació s'evitarien mals glops.

(N'Isidro afegeix). Crec que s'haurien de legalitzar d'una vegada, que la gent que en volgués la pogués comprar a les apotecaries, i punt, crec que s'evitarien molts de problemes sobre tot la delinqüència. A més, crec que qui vol deixar una cosa ho pot fer. Jo vaig fumar des dels 10 anys —que vaig començar a pegar «calades»— fins al 27, i un dia vaig decidir tallar i pus. I les drogues, mira, jo durant dos anys vaig

prendre un medicament molt fort i valiums 10, per jo mateix me la vaig arribar a llevar, perquè era massa fort i no volia seguir.

-Com s'ha portat la gent?

-Molt bé, encara que sempre n'hi ha de «morbosos», tot d'una que estava a la Clínica n'hi havia que demanaven a na Rosa, si era veritat que em tenien mig congelat. La majoria molt amables i s'han preocupat.

-Que se pensa, quan un famós com per exemple en Josep Carreres, que sembla que tothom es preocupa d'ell, que l'estimen sense coneixer-lo, etc?

-Te sents malament, de veres que a la persona li desitges la recuperació ràpida, emperò no és just perquè sia famós se pugui salvar més que un altre, i que els pobres per manca de possibilitats s'hagin de morir perquè del tipus de càncer d'en Carreres no se solen salvar, però així és el món.

-El fill petit acaba de col·locar-se damunt son pare, la filla major ajuda a fer els deures al segon. I el temps, ha corregut ferm. N'Isidro després de la feina de repartir il·lusió -si toca- ocupa també un lloc a les activitats del poble, com Tanys Novells.

A defora, fa fred, un Bona Nit, sota un cel estrellat i la serena que cau.

MAC

VINS RUBI

ELABORACIÓ PRÒPIA

Celler:

Bartomeu Simonet, 4 - Tel. 62 00 68

MIQUEL SANTANDREU

*Vespinos - Mobylettes

*Moto-serra ECHO

*Moto-cultor PIVA

*Vespa

Bernat de Sta. Eugènia, 126 - Tel. 62 00 77

RENAULT

MARTI CANYELLES FERRANDO

SERVEI OFICIAL

C/ Bernat de Sta. Eugènia, 71

Tel. 62 06 74

SANTA MARIA DEL CAMI



BAR SANTA MARIA

CARRER
LLARG

SERVEI DE
BARBACOA

CONILL TORRAT
VARIATS
«PERROS»
HAMBURGUESES

EL TREN PALMA-INCA, FINS QUAN?

L'any 1.975 es celebrà el centenari del primer viatge en tren des d'Inca a Palma, però pel que sembla no crec que poguem festejar els seus dos-cents anys si no acaben egoïsmes, visions estretes i/o alucinatòries dels qui tenen la responsabilitat de gestionar els interessos i diners públics amb l'eficàcia i rigor que pertoqueu.

El tren a Mallorca viu la mateixa història que la resta de serveis públics gestionats i de titularitat estatal, com els hospitals, carreteres, col·legis, etc. La manca d'inversions i el desinterés en la gestió han fet que a l'hora d'assumir el Govern Balear la responsabilitat que li reconeix l'Estatut en matèria de transport ferroviari, la situació de la línia no pugui ser més caòtica: màquina obsoleta, ample viari insuficient, dèficit econòmic, línies abandonades, estacions tercermundistes...

Així és difícil competir amb autopistes, línies privades d'autobús, parcs mòbils com no n'hi ha, etc. Però això pareix que no preocupa al nostre govern ja que la rendibilitat política no l'obtindrà de treballadors, joves i gent gran que som els que principalment utilitzam transports públics, sinó dels automobilistes que volen pitjar més

l'accelerador o de les companyies d'autobusos per a les quals el tren representa competència a eliminar.

Auopistes perquè ja no tenim pàgesos, camps de golf perquè es tuda l'aigua, urbanitzacions perquè generen riquesa per a tothom, Castellà i Alemany perquè són «sa nostra» llengua, trens per a turistes perquè mallorquins ja no en quedam... Aquesta és la política del nostre Govern, que s'interessa pel tren únicament per a promocionar el turisme d'interior i que promet fer-lo arribar a tot Mallorca perquè alguns alemanys despistats coneguin la «typical Mallorca» i els indígenes que hi habiten.

L'Estat per la seva banda no ha invertit decididament en la millora del tren ni sembla estar disposat a transferir els recursos necessaris pel manteniment del servei. El conseller Pío Tur l'hi reclama l'assumpció del deute de FEVE, una vegada transferit, a més a més del traspàs de recursos amb càrrec al «Plan de transporte Ferroviario» de RENFE, dels quals no es beneficia la nostra Comunitat, per a poder afrontar l'incert futur de la línia i així, entre propostes, idees, declaracions, les diferents comissions creades a l'e-

fecte de dur les negociacions encara no funcionen.

El PSM ha duit la qüestió a Parlament en forma de preguntes i també ha fet propostes perquè no arribi el moment en el què es pugui justificar el definitiu tancament de la línia. L'apertura de les negociacions per part de la Comissió ad hoc i l'Administració, la signatura d'un Conveni de gestió entre ambdues parts que permeti fer-hi inversions a curt termini o en tot cas la denúncia al Tribunal Constitucional de l'afer, són algunes de les possibilitats apuntades. No es pot oblidar però que hi ha un problema de fons, més greu, que és el de la manca de voluntat autonòmica del Govern Central i la manca de recursos que com a conseqüència tenen les comunitats autònomes per a fer front a les seves competències, problema que no es resoldrà si no s'aconsegueix una nova fórmula de finançament per a les CCAA.

Cal, al meu entendre, potenciar el tren i tot tipus de transport públic ja que aquests són més socials, més barats, menys contaminants, més segurs i més europeus. Només falta que així ho entengui també el nostre Govern.

Jaume Payeras Alzina

coanegra



PUBLICACIÓ
DEL'O.C.B.
DESANTAMARIA
DEL CAMÍ

DEPÓSIT LÈGAL
P.M. 381-1981

EDITA
Obra Cultural Balear
De Santa Maria del Camí

EQUIP DE REDACCIÓ

Bernat Calafat
Pere Josep Calafat
Magdalena Canyelles
Ramón Canyelles
Mateu Morro
Rafel Pizà
Joan Serra
Mateu Vich

COL·LABOREN

Maria Amengual
Andreu Bestard
Xisco Grimalt
Jaume Payeras
Samuel Rial
Josep Solé

PORTADA

Dibuix d'Antoni Llabrés

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ I PUBLICITAT

Batlle Simonet, 5
07320 Santa Maria del Camí

IMPRESA A

Informacions Llevant S.A.
Passeig Ferrocarri, 1
Tel. 55 03 28, Manacor

Els articles firmats en aquesta revista sols expressen l'opinió dels seus autors.

HISTÒRIA

CAN PAU I CAN BROSTAT (II)

ELS SUCCESSORS DE JAUME CANTALLOPS

Al morir lo honor Jaume Cantallops, son hereu fou Jaume, son únic descendent. També formà part de l'ajuntament del nostre poble, però per poques ocasions. Se casà amb Maria Aina Ferrer. Tingueren un fill al que posaren per nom Antoni Pau Cantallops Ferrer però ell sempre volgué ésser anomenat per el de Pau. Per tal, la casa a on vivia poc a poc se conegué per Can Pau Cantallops, o senzillament per Can Pau. Ocupà el càrrec de conseller a la Casa de la Vila a partir del 14 de març de 1706, però per poc temps; fou jurat a 1714 i accidentalment el de lloc de batle en dita data.

Tingué llarga vida i al fer testament, dia 7 de gener de 1767, se pot llegir que era d'edat molt avançada. Feu mermessor, entre altres, a la seva esposa la senyora Angès Sitjar, a les filles Maria Aina i Joana Aina Coloma, i al Dr. en Medicina Joan Simonet i l'honor Bartomeu Ferrer sos gendres. Vol ésser sepultat dins una fossa nova feta davant la capella del Roser. A l'obra de l'església deixa 22 lliures, 13 sous i 4 doblers. Vol que li dig 300 misses. Fa usufructuària a s'esposa, vivint casta i sens marit i propietària a ses filles: a Maria Aina deixa Son Cosset i la terra situada a les Quarterades i ademés les cases de la Ciutat de Palma, i a Joana Aina Coloma les cases de Santa Maria del Camí, amb el cup, celler, botes i totes les peces de terra situades en dita vila, amb obligació de fer dir cada any un ofici els dies de Sant Antoni i de Sant Pau. Morint la una sens infants, que l'herència pas a l'altre. A l'any 1770 feu un codici davant el rector Mora i l'acullit el Rd. Antoni Far, prevere, ordenant que morint les filles sens successors, que sos bens passin a la senyora Francina Simonet sa neta, filla del Dr. D. Joan i de la seva filla Agnès Cantallops, ja difunta, i morint dita neta sens infants, que la sua heretat pas a l'hereu que espera el senyor Bartomeu Ferrer Coll d'Alcudieta, son gendre. Ho firmà dia 27 d'abril de 1770. Morí dit Pau Cantallops, tres anys després, o sia a 1773.

ELS SUCCESSORS

El senyor Bartomeu Ferrer Coll, feu testament dia 3 de febrer de 1817. Era familiar del Sant Ofici, fill dels senyors Antoni Pau Ferrer i de Margarita Coll, difunts. Morí el testador al lloc d'Alcudieta, del terme de Binissalem, d'avançada edat. Los mermessors foren sa muller Joana Aina Coloma Cantallops, i Margarita Ferrer Cantallops, sa filla, i los senyors Antoni Bal.le i Pau Cralla, viudo, sos gendres. Manà que se destinin mil lliures per misses. «A Margarita Ferrer ma filla, muller de Antoni Bal.le deixa cinch sous i en lo que li he dat hereva mia fas. A Antònia i Joan Gralla mos nets, fills de Inès Ferrer, quondam, ma filla cinch sous». També feu usufructuària a sa muller, a son gendre Pau Gralla, viudo, no casant-se, i propietari a Joan Gralla son nét. Amb tot això sabem els noms de la seva família, i dels successors dels Cantallops. Morí el set de dit mes de febrer de 1817. Un detall interessant de dit senyor és que al invitar-lo el notari perquè firmàs el testament, digué que no sabia escriure. A aquells dies eren molts els qui tenien finques i riquesa i no obstant no anaren a escola. Això no fou inconvenient al dit personatge per pertènixer al Sant Ofici de la Inquisició. Avui pareix incompreensible.

Dia 18 de març del mateix any de 1817, feu testament la senyora viuda del Ferrer, son marit, o sia Joana Aina Coloma Cantallops, natural de Santa Maria i veïna del lloc d'Alcudieta. Anomenà mermessors a sos gendres Pau Gralla i Antoni Bal.le, i a sa filla Margarita. Vol ésser sepultada a l'Església de Lloseta i que se celebrin 600 misses. Deixa a son gendre D. Antoni Bal.le «tot lo importe de los menoscabos, perjuis i detriments causats a mos bens i a la mia heretat per mon marit». Això demostra que no va ésser molt feliç la seva vida conjugal. «En los demés bens meus, hereva fas a Margarita Ferrer Cantallops, ma filla.» Morí d'avançada edat a Alcudieta dia 25 de dit mes i any. Així acabà la família dels Cantallops de la nostra vila.

VENDA DE CAN PAU CANTALLOPS A D. MIQUEL BROSTAT MUNTANER

Els hereus de la darrera successora del Pau Cantallops,

MAGATZEM DE MATERIAL
DE CONSTRUCCIÓ

JOAQUIN ESTESO

CARRER DE L'ESGLÉSIA

BARTOMEU CANYELLES, S.A.

Destil.leries

SANTA MARIA

Palo Resolis - Herbes Foc i Fum

Rei Sanç, 3 - Tel. 62 01 66

que foren donya Joana Aina Cantallops esposa de D. Bartomeu Ferrer d'Alcudieta i sos fills i filles la senyora Margarita Ferrer Cantallops que se casà amb D. Antoni Bal·le, i sos fills Bartomeu, Antoni, Bernat (notari), i Agnès, tots en conjunt acordaren la venda de la casa i terres dites Can Pau a Don Miquel Brotat, notari. Se fa constar que la casa estava quasi ruïnosa i que davant hi havia una propietat, consistent amb camp i vinya de tenor de 8 quarterades i que la terra total són unes 15 quarterades, dividides amb tres peces de terra distintes, una junt a la vinya i les altres dues a poca distància, una unida al cementeri, les quals foren d'una peça major dita Can Pau Cantallops totes a alou de la cavalleria de D. Jaume Ignasi Ballester d'Olesa. El nou propietari Sr. Brotat, feu renovar les parets de la casa i la convertí amb una casa senyorial, que prengué el nom del nou propietari i encara l'hi diuen Can Brotat. El traspàs se feu dia 27 d'abril de 1834, per preu de 5.500 lliures mallorquines, franques de tota despesa.

El comprador de Can Pau, el notari don Miquel Brotat i Muntaner, estava casat amb donya Angès Cantallops, per tant eren parents dels Cantallops venedors. Tal detall ens dona el perquè aquest matrimoni tengué interès en tal adquisició. Dit nou propietari de la casa i terres va comprar més terrenys, i dia 31 de març de 1833 adquirí mitja quarterada de Gabriel Aulet, fuster, situada al Camp Major, confrontant amb la porció dita Can Pau. Li costà 90 lliures. A l'any 1836 se fé seua una quarterada de vinya que li cedi Margarita Canyelles Oliver per preu de 300 lliures, que també estava junt a terres del comprador. El matrimoni Brotat-Cantallops tengué un fill al que posaren per nom Jaume, que també estudià la carrera notarial. Se casà amb donya Antònia Ubach natural d'Eivissa. Segurament seguiren

noves generacions de Brotats, però fins a l'any 1888 no se troben notícies més que als de setembre durant la sessió de l'Ajuntament «Se donà compta d'una instància presentada per don Josep Brotat, acompanyada d'un pla d'establiment a trast per cases d'una porció de terra de dit senyor, denominada «Sa tanca d'En Brotat». Se resolgué aprovar dit pla i que se guardàs el document a la secretaria de l'Ajuntament. Segurament no tengué èxit tal propòsit de venda, perquè encara no hi ha cap construcció en el referit tancat.

Anys després apareix com nou propietari de la casa i de la tanca don Rafel Sagaz i González, el qual a 1903 demanà a l'Ajuntament, mitjançant el picapedrer mestre Miquel Joan i Mesquida, que se li permetés rebaixar la paret del corral de la casa de Can Brotat fins a dos i mig metres. Dita paret és la situada davant la casa de les Monges, i també de rectificar la façana de la casa. Aquest nou propietari amb la seva esposa tenia relacions amb les famílies d'estiuejants, i del poble, amb molta cordialitat. Els diumenges amb altres amistsats anaven a veure passar el tren de les vuit del capvespre i passejaven pel caminal de l'estació. Morí dit senyor dia 19 de setembre de 1930. Deixà la casa de Can Brotat al seu nebot D. Francesc Sancho i Sagaz, el qual acabà els dies al 20 de març de 1941. La casa Can Brotat i la tanqueta, ubicada davant dit edifici, a la plaça dita de Can Fuster, número 1, fou adquirida el 3 de juliol de 1943, per don Mateu Moragues i Salvà als propietaris don Francesc i don Antoni Sancho López. El nou propietari, persona molt culta i d'agradable tractament, millorà l'edifici amb bon gust. Al morir dia 30 de juny de 1968, la pertinença de sos béns passà a son fill don Mateu Moragues i Mas, actual propietari de l'històrica vivenda dels antics Cantallops i dels Brotat. Que sia per molts anys.

Andreu Bestard Mas

**Donam la
mà als
ajuntaments,**



**construïm
Mallorca
plegats.**

El Consell Insular de Mallorca du a terme en col·laboració amb els municipis petits de l'illa, un ambiciós programa de realitzacions que és el resultat d'una estreta cooperació en matèria tècnica, jurídica i econòmica i en una àmplia plataforma d'accions en els camps més importants de l'activitat ciutadana diària.

El Consell Insular de Mallorca ofereix als diversos municipis una ajuda inestimable en matèria d'assistència social als ciutadans, de foment de la cultura popular, de dotacions d'infraestructura esportiva als pobles, de potenciació de les activitats econòmiques i socials, de creació de llocs de feina, de construcció de carreteres, de protecció del medi ambient i de tot quant s'ha de menester perquè els petits municipis de la nostra illa puguin disposar d'unes dotacions d'infraestructura adequades a les seves necessitats.

**Per nosaltres,
els més petits són els
més grans.**



CONSELL INSULAR DE MALLORCA

ANTONI LLABRÉS

A NEW YORK I AMB ELS RUSSOS

N'Antoni Llabrés ha estat més de dos mesos a la Ciutat de New York, convidat, per un capellà mallorquí de l'Església Ortodoxa.

Aquest home el coneixiem de Cala Blava, allà on hi va muntar una Església, després se'n va anar a París i ara és el Rector d'una parròquia de Manhattan, que és allà on jo vaig viure. Manhattan és una part de la ciutat de New York, és una illa que està totalment edificada, bé! llevat del bocí al mig, el Central Park, que és un parc molt gros i molt agradable. L'illa està connectada al continent i a altres illes, per molts de ponts i túnels subaquàtics, fins i tot el metre passa per davall la mar.

Fins que no vaig pujar al Empire State Building, no vaig veure clar que allò era una illa.

El centre de la ciutat està ple de grata-cels i la part més llunyana del centre són xalets, amb el seu jardí, tal com surt a les pel·lícules, això fa que la ciutat siga grandíssima i que tenguí unes avingudes llarguíssimes. No hi ha cap casa de pedra, totes són de fusta, fins i tot les compren prefabricades.

Al centre només hi deu haver oficines i comerços ja que els vespres, els seus carrers queden totalment deserts.

L'Amèrica, és molt pràctic, em diu en Toni, i tant que sí! més pràctic ha d'esser

viure a una casa de fusta, a una zona ajardinada, que tenir dues vivendes, com tenen molts de ciutadans aquí.

Tot el que mos pugui contar, ja no ens estranya, mos estam americanitzant, aviat serem homologables, ali-neats igual que ells, mirau el centre de Palma sinó.

LA PINTURA ÉS CREACIÓ, ÚNICA I INDIVIDUAL

A New York hi ha gent de pertot el món, de totes les races. **Un dia vaig anar per un barri, Chinatown que pareixia un barri xinès, a la ciutat hi conviu gent de totes les races i sovint veus canvis molt forts, vas per la quinta avinguda, que és luxosa i de classe alta, i just és voltar cantó i entrar a un altre món, gent tirada per terra, misèria.**

Em diu que està ple de drogats tirats per terra, que ningú no veu, tothom va a lo seu i res més, si un home cau en terra, ningú s'hi acostarà a ajudar-lo, ningú

el veurà, serà com si no existís, supòs que com sol passar a les ciutats, la marginació deu anar amb exacta proporció de la riquesa.

El tràfic és insuportable, mai mai s'atura, els carrers estan bastant malament, ja que deu esser molt difícil arreglar-los, perquè de tant de tràfec que hi ha no poden tallar els carrers, vaig veure un ciutadà pintant les voreres d'un clot amb esprai, supòs, per cridar l'atenció de l'Ajuntament.

Aprofitant que era a l'altre banda de l'Atlàntic va visitar Mèjic. Hi ha molta diferència, les cases, ja són de pedra, la gent és més sociable, són llatins, **al contrari de lo que es pot pensar es molt net, el metro estava netíssim, no com els de New York que estan plens de pintades per tot, i per tot vol dir a dedins, a defora, vidres butaques, sòtil...**

Va viure dins un ambient religiós, pensa que l'americà no pot viure sense una religió, i en té moltes al seu abast, **Els diumenges les cadenes televisives en lloc de pel·lícules donen sermons religiosos, alguns d'ells, de religions noves i raríssimes.** De la televisió també li crida l'atenció, el seu caràcter esta-



BOUTIQUE

NOVA GENT

SANTA MARIA

CADA DUES SETMANES, RENOVACIÓ D'EXISTÈNCIES
DISSABTES HORABAIXA OBERT

Bernat de Santa Eugènia, 87 - Tel. 62 01 33

VIVERS
SANTA
MARIA
SAT 7117





Dalt del Empire State Building

tal, o fins i tot local, els informatius només donaven notícies d'allà, just al contra de les d'ací que de pertot xerren.

La comunitat que acudia a les cerimònies i actes religiosos, dels quals era el capdavanter el seu amic, eren gairebé tots russos, sobretot persones majors, que fugiren del seu país quan hi va haver la revolució. Les comunitats religioses són molt petites, i tenen així un tracte molt íntim, viuen la religió molt profundament. **Els diumenges després de la missa, berenen i conversen plegats.**

Vaig assistir a unes nocces polaques, allà on la gent xerrava polac, la núvia va ballar amb tots els convidats tal com se fa per allà, com es lògic, la música també era polaca.

EN PINTURA JA ESTÀ TOT FET

Durant, la seva estada a New York va aprofitar el temps coneixent, coses, emperò sobretot va visitar

museus i exposicions de pintura, que és el que més li agrada.

Fa tres anys que va a classes de pintura amb en Xim Torrens, havent passat per les etapes de proporció i llum. Ara ja pinta a l'oli, sobretot bodegons aburridíssims, li agrada pintar paratges.

El seu estil favorit és l'impressionisme, Monet, Manet, Gauguin, Cézanne, són els noms que primer li surten.

Parlam del negoci de la pintura, ens diu, que el pintor forma part de l'engranatge marxandístic, emperò la

pintura sobretot és **creació, única i individual**, no detecta les abstraccions, emperò no l'estiren gaire, pensa que avui en dia hi ha tota casta de corrents i estils, **en pintura ja està tot fet.**

Quedam d'acord perquè mos faci un escritet, des cap d'un parell de dies, vaig a cercar-lo a ca seva, el me mostrà, només l'ha començat, és un esborrany, el tira i me'n dona un altre, està fet amb ploma emperò no hi ha lletres. El podeu veure a la portada.

Pere Calafat.

distribuidora

ARTINET

-Articles de neteja
-Productes per a piscines

Plaça Can Orell, 12 - Tel. 62 07 18



LLORENÇ SANS

Reis Catòlics, 59 4.^a - 1.^a
Telèfon 24 68.74
Palma de Mallorca

Instal·lacions - Pressuposts
Reparacions

Instal·lacions BOMBES
SUMERGIDES

Carrer Casasnovas, 21
Telèfon 62 06 02
Santa Maria del Camí

FUTBOL

AMATEUR: SEGUEIX EL PRIMER

L'equip amateur continua la seva bona marxa, si bé en els tres darrers partits l'equip ha acusat considerablement les lesions i absències de jugadors. Malgrat a casa sols ha encaixat dos gols, es va perdre el primer punt amb un equip que en principi no tenia massa dificultats. Després de les festes i el pertinent descans l'equip va baixar el rendiment al mig del camp. Unes lesions i sancions minvaren considerablement el seu potencial, si bé els partits els han guanyat amb molt d'esforç, el que fa que encara vagin primers a la taula classificatòria, amb un punt d'avantatge sobre el Montaura, equip que pròximament visitarà al Santa Maria, partit que pot resoldre el campionat.

Amb molta diferència amb l'equip juvenil, els seus components assisteixen als entrenaments, formen una vertadera pinya i el seu comportament al mig del camp, esportivament és exemplar. I el que és molt important, és que els aficionats cada diumenge que passa assisteixen en major nombre als partits, sabent que al manco si l'equip no guanya (per altra banda cosa rara), els jugadors faran tot el que podran i més si cal perquè així sigui, donant en certa manera espectacle futbolístic de bon comportament.

El proper diumenge comença la segona volta i de seguir la cosa així, podem dir que aquest any sí que es pujarà de categoria. I pel qui vulgui gaudir de bon futbol, el proper diumenge dia 29 de gener, visita al Santa Maria el segon classificat, el Montaura de Mancor, partit que com ja hem comentat es pot decidir el campionat.

Esperam que l'aficionat assisteixi al partit per donar suport a aquests al.lots perquè els farà falta i perquè realment ho mereixen.

JUVENIL: CAL FER-SE UN PLANTEJAMENT

Per tots és sabut la desastrosa temporada que va fer aquest equip l'any passat, i no desastrosa pels resultats finals. Desastrosa pel mal comportament, mala imatge donada i excel.lent comportament amb el que es pot dir ANTIDEPORTIVITAT i males maneres.

Enguany pareix ésser que no es volen quedar endarrera. A principi de temporada, el qui era el seu entrenador, Pep Martínez, ja va haver de plegar perquè no hi havia manera de poder fer feina en sèrio. Començada la temporada, el següent entrenador, Miquel Estaràs, va aconseguir al manco que uns quants partits es comportàs l'equip amb bones maneres, que tots els seus components anassin als entrenaments i que els resultats fossin bons, donant una petita esperança de continuïtat. Ni pensar-ho! Tornaren pel mateix camí que abans, el que va fer que en Miquel presentàs la dimissió. Juan Ramón Caballero, actual entrenador d'aquest equip, evidentment no ha aconseguit canviar res. I no precisament perquè no hi posi tot el que sap, sinó perquè no hi manera. Als entrenaments acudeixen sis, set, o vuit jugadors. Als partits, per fer-ne onze es veu amb feines, i el comportament al mig del camp, no en podem dir res de positiu sinó més bé el contrari.

Coses, i el que es pot dir batalles campals.

S'ha de plantejar seriosament si realment val la pena gastar-se els doblers amb aquest equip, si realment val la pena tenir un equip juvenil, o si pel contrari el millor seria retirar-lo i esperar que els més petits, de no seguir el mateix camí, el tornassin formar. L'objectiu d'aquest equip concretament, és formar els jugadors perquè en un futur pròxim puguin jugar al primer equip amb garanties de que ho poden fer bé i puguin donar un bon resultat, per assegurar la continuïtat del futbol al nostre poble. En principi la idea és la més encertada.

Però veient els fets actuals, ¿com és possible que pugui haver-hi qualque jugador que pugui jugar al primer equip, si sols s'entrena i els que entrenen després paguen les conseqüències?. Tampoc cal comentar la imatge que està donant del Club i de Santa Maria fora del nostre poble. Realment s'ha de fer un plantejament i donar solució a aquest espinós tema. O es retira l'equip o s'han d'agafar mesures dràstiques que acabin amb aquesta situació.



FONER

**MINYO
INFANT
ESPORT**

Plaça dels Hostals, 13 i 15

Tel. 62 00 48

SANTA MARIA DEL CAMÍ

**GRAN ASSORTIT DE
ROBA PER A GENT GRAN**

GALERIA CA'N BRAHÓ

**MARCS
QUADRES
MOTLURES**

Quarter V^a
Tel. 62 01 26

NIELS NORGAAARD

FUTBOL FEMENÍ

EL BARÇA PASSÀ PER SANTA MARIA

Des que ha començat la lliga de futbol femení de primera divisió Nacional, l'equip del Santa Maria Atco. sols ha aconseguit un punt. De totes maneres, aquesta data resulta enganosa, ja que pel que hem vist l'equip està fent un bon joc i les jugadores es deixen tot el que tenen al mig del camp.

Dels partits que han jugat a casa han tret un punt contra el Parque de Alcobendas de Madrid, equip que té dues jugadores internacionals a les seves files. En principi i tota la primera part el Santa Maria dominà el partit, i va tenir oportunitats suficients per anar-se en el marcador. Però l'ordenada i potent defensa visitant així com la bona actuació de la seva portera ho varen impedir. A la segona part, el Parque de Alcobendas empenyí la iniciativa i aconseguí marcar un gol, que a pesar d'esser clar fora de joc, pujà al marcador. Després del gol el Santa Maria va haver d'avançar les línies, i al darrer minut aconseguí l'empat.

El següent diumenge sortiren a Barcelona, del qual l'equip no sortí massa ben parat, ja que va perdre per quatre gols a zero. El resultat ho diu tot.

I a la següent setmana ens va visitar el Barça. Evidentment i malgrat a l'hora que es va jugar el partit, dues de l'horabaixa, hi assistí un nombrós públic que va poder gaudir d'un bon espectacle. En principi, el Santa Maria es va avançar al marcador, empatant després les catalanes, per

immediatament tornar marcar el Santa Maria. Al descans el resultat era de dos gols a un. A la segona part va canviar totalment el panorama. L'equip del Barça, més tècnic que el nostre i amb millor preparació física, posà cercle a l'àrea local i va tenir majors ocasions de gol. L'empat vingué després d'una errada de la portera local i seguidament amb una jugada afortunada el dos a tres definitiu.

En aquest partit el Santa Maria li sobraren trenta minuts, ja que a mitjan segona part el desgast físic era molt accentuat i la falta de preparació física era més que evident.

Han passat quatre jornades del començament de la lliga i es veu clarament que l'equip té bones idees, si bé encara no s'ha acostumat a jugar els quaranta-cinc minuts que dura cada temps del partit. Segurament i a mesura que vagin passant partits, l'acoplament es millorarà, i els resultats seran ben diferents dels que ara han tengut. El qui hagi anat a veure l'equip al Camp Municipal d'Esports, ha pogut veure que l'equip no fa el ridícul ni molt menys, com en principi es temia, i que es pot veure bon futbol. Millorant la preparació física a fi de poder aguantar els noranta minuts de joc les coses canviaran radicalment, ja que les jugadores han demostrat que ho poden fer igual de bé que la resta dels equips.

JOAN FORTEZA CAMPINS



Instal·lacions elèctriques
xarxes de baixa tensió
bombes submergides

Carrer Bartomeu Pasqual, 4 A - Tel. 62 09 39



CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

fusteria

Bartomeu Canyelles Rubí

**TREBALLS DE FUSTERIA
EN GENERAL**

Bernat de Sta. Eugènia, 86 - Tel. 62 00 80



**SA
GERRERIA**
CERÀMICA SERRA

Carretera d'Inca
Tel. 62 01 71

ENTRE FOGONS

PEUS DE PORC I CALDERETA DE LLAGOSTA



Festes passades coques menjades. Però no sols de pa viu l'home i encara que les festes ja només siguin un record, no quede altre remei seguir omplint es gavatx si potser cada dia. I aquesta vegada és en Pere de Ca'n Sion qui ens proposa aquestes dues receptes. Si teniu gastera vos recoman sa llagosta, però si vos trobau a fi de mes i sa mesada minva de manera alar-

mant, aleshores vos recoman es peus de porc. De totes maneres vos xuclareu els dits.

«Peus de porc»

Ingredients:
2 g. de peus de porc, xampinyons o esclatassangs, pèsols, patates, una ceba, tomàtiga, saïm, espícies.

Preparació:
SE xapen es peus de per

llarg, després d'haver-los fets nets. Dins una greixonera les sofregirem amb un poc de saïm, hi afegim sa ceba i ses tomàtiques picades, ho sofregim uns dos minuts i ho tapam d'aigua que passi dos dits. L'hi anam afegint ferigola, lloré, pebre bo, orenga, sal i una copa grossa d'anís sec. Ho deixam bullir 20 minuts i li afegim els xampinyos o esclatassangs sencers, els pèsols i les patates. Ho tornam deixar que bulli uns altres 20 minuts a poc foc.

uns tres litres d'aigua durant uns 30 minuts. Separam els cossos dels caps i les xapam per la mitat de per llarg. Guardam la «m elsa» que hi ha dedins i feim una picada de dos alls i julivert i unes gotes de pernod.

Dins l'aigua que hem bullit ses llagostes hi afegim els pebres, la ceba, les tomàtiques, una cabesa d'all, 5 brots de julivert, s'oli, sal, pebre bo, i el peix. Es bull tot i quant els pebres són cuits ho passam tot pel turmix.

Es posa la llagosta dins una greixonera i se li tira sa salsa per damunt fins que quedi tapada i si fa falta li afegim aigua. Ho bullim a poc foc uns 15 minuts mentre hi posam un poc de pa rellat per damunt sense ramanar. S'hi poden posar crostons.

M.C.

«Caldereta de llagosta»

Ingredients:
2 llagostes de uns 750 grs. cada una, preferiblement fresques, alls, unes gotes de «pernod», julivert, mitja tassa d'oli d'oliva, 2 pebres verds, una ceba mijana, tomàtiques, peix de brou.

Preparació:
Bullim ses llagostes dins

Perruqueria SASTRE

T'ofereix:

- * Afaitat amb massatge especial
- * Talls de cabell de tots els estils
- * Tints, permanents i sobretot tractaments capil·lars

Direcció: Gabriel i Miquel Sastre

DIAGNOSTIC I TRACTAMENT DEL SEU CABELL

Gràcies per la seva visita. C/. Bisbe Perelló, 4